

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Τεύχος ΧCI, Δευτέρα 1 Μαρτίου 2010.

Συντακτική Ομάδα:

Αλεξοπούλου Χριστίνα

Βλαστάρης Γιάννης

Ζυγά Ιωάννα

Καρακατσάνη Φαίη

Κόκαλη Χριστίνα

Κούκη Αναστασία

Κούρου Ιφιγένεια

Παναγιωτίδου Ράνια

Συντονιστής:

Δρ. Κωνσταντίνος Φίλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

- ✓ *Εξελίξεις στις συνομιλίες ΗΠΑ-Ρωσίας για τη μείωση των πυρηνικών: «Μια ανάσα» από τη νέα συνθήκη;*
- ✓ *Ορκίστηκε ο νέος Ουκρανός πρόεδρος: Ζητούμενο πλέον για τον Γιανουκovich ο σχηματισμός κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας.*
- ✓ *Εξελίξεις στο ζήτημα του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν: Η Τεχεράνη αναζητά νέα ερείσματα στο διεθνές πεδίο.*
- ✓ *«Εγκλήματα μίσους» στη Ρωσία: Το τέλος της ατιμωρησίας;*
- ✓ *Ματιές στην Επικαιρότητα.*

Εξελίξεις στις συνομιλίες ΗΠΑ-Ρωσίας για τη μείωση των πυρηνικών όπλων: «Μια ανάσα» από τη νέα συνθήκη;

Ενώ το Ιράν συνεχίζει να προβληματίζει τη διεθνή κοινότητα με τις πυρηνικές του φιλοδοξίες, ΗΠΑ και Ρωσία φαίνεται να είναι όλο και πιο κοντά στην υπογραφή της νέας συνθήκης για τη μείωση των πυρηνικών όπλων που θα αντικαταστήσει τη START-1, η ισχύς της οποίας έληξε τον περασμένο Δεκέμβριο. Προς τη κατεύθυνση αυτή διεξήχθησαν τηλεφωνικές συνομιλίες σε ανώτατο επίπεδο, τόσο μεταξύ των υπουργών Εξωτερικών Hilary Clinton και Sergei Lavrov, όσο και μεταξύ των προέδρων των δυο χωρών Barack Obama και Dmitry Medvedev.

Κατά τη διάρκεια της τηλεφωνικής συνομιλίας μεταξύ Clinton και Lavrov που έλαβε χώρα στις 23 Φεβρουαρίου, με πρωτοβουλία της αμερικανικής πλευράς, τα δυο μέρη συμφώνησαν στη συνέχιση των διαπραγματεύσεων για την υπογραφή της νέας συνθήκης. Βάση στις συνομιλίες τους αποτελεί πάντα το μνημόνιο αμοιβαίας κατανόησης για τον περιορισμό του πυρηνικού οπλοστασίου που είχε υπογραφεί τον Ιούλιο του 2009 μεταξύ Medvedev και Obama, στο πλαίσιο της επίσκεψης του τελευταίου στη Μόσχα. Επιπρόσθετα, οι δυο υπουργοί Εξωτερικών στη δεκαπεντάλεπτη συζήτηση τους, τόνισαν την ανάγκη συντονισμού του έργου των αντιπροσωπειών των δυο χωρών που συνεδριάζουν τακτικά τους τελευταίους έξι μήνες στη Γενεύη για την διαπραγμάτευση της Συνθήκης.

Τη συνομιλία των δυο υπουργών ακολούθησε, μία ημέρα μετά, σύντομη τηλεφωνική συζήτηση μεταξύ των πολιτικών ηγετών των δυο υπερδυνάμεων, Barack Obama και Dmitry Medvedev. Εκείνοι, με τη σειρά τους, επαναβεβαίωσαν τη βούλησή τους για τη σύναψη της νέας συνθήκης και συμφώνησαν να επιταχύνουν τις συνομιλίες ώστε να ετοιμαστεί το κείμενό της το συντομότερο δυνατό, καθώς, σύμφωνα με ανακοίνωση του Κρεμλίνου, πρόκειται για μια συμφωνία ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια και τη σταθερότητα των δυο χωρών αλλά και ολόκληρου του πλανήτη.

Ωστόσο, σημαντικότατο ρόλο για την υπογραφή της νέας συνθήκης πυρηνικού αφοπλισμού αναμένεται να διαδραματίσει το ζήτημα της αμερικανικής αντιπυραυλικής ασπίδας στην Ευρώπη, καθώς πρόσφατα Ρουμανία και Βουλγαρία ανακοίνωσαν πως πρόκειται να συνομιλήσουν με τις ΗΠΑ για πιθανή εγκατάσταση αντιπυραυλικών συστημάτων στο έδαφός τους. Παρά το γεγονός πως ο Λευκός Οίκος ξεκαθάρισε πως το νέο αντιπυραυλικό σύστημα δεν στρέφεται κατά της Ρωσίας και δεν επηρεάζει τις διαπραγματεύσεις για τη ρωσο-αμερικανική συμφωνία, η ρωσική πλευρά έδειξε να δυσαρεστείται από αυτή την εξέλιξη. Χαρακτηριστική είναι η δήλωση του εκπροσώπου του ρωσικού υπουργείου Εξωτερικών, Andrei Nesterenko, στις 26 Φεβρουαρίου ότι η Ρωσία διατηρεί σοβαρά ερωτήματα σε σχέση με τον πραγματικό στόχο του αμερικανικού αντιπυραυλικού συστήματος και θα συνεχίσει να είναι

αντίθετη σε οποιοσδήποτε αμφιλεγόμενες μονομερείς ενέργειες που σχετίζονται με την αντιπυραυλική άμυνα και μπορούν να επιδράσουν αρνητικά στη διεθνή ασφάλεια. Αλλά και από την πλευρά του, ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών δήλωσε ότι η αντιπυραυλική άμυνα και η συμφωνία ελέγχου των πυρηνικών όπλων είναι δυο ζητήματα που πρέπει να συνδεθούν στενά.

Η νέα συνθήκη αναμένεται να μειώσει τις πυρηνικές κεφαλές σε 1.500 με 1.675 και τους ικανούς να τις φέρουν πυραύλους σε 500 με 1.100 για αμφότερες τις χώρες. Αξίζει να σημειωθεί πως με τη START-1, ο αριθμός των πυρηνικών κεφαλών μειώθηκε κατά 80% παγκοσμίως, από την υπογραφή της Συνθήκης μέχρι το 2001.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Είναι προφανές πως ΗΠΑ και Ρωσία έχουν ξεπεράσει τα σημαντικά εμπόδια του παρελθόντος και είναι έτοιμες να υπογράψουν τη νέα συνθήκη περί πυρηνικού αφοπλισμού, η οποία θα είναι ιδιαίτερα επωφελής τόσο για τις δυο χώρες, όσο και για ολόκληρο τον πλανήτη.

Η σημαντική καθυστέρηση που έχει καταγραφεί μέχρι τώρα στις σχετικές διαπραγματεύσεις οφείλεται, εν πολλοίς, στο γεγονός ότι η συγκεκριμένη συνθήκη δεν αποτελεί ένα μεμονωμένο ζήτημα, αλλά συμπεριλαμβάνεται στο γενικότερο πλαίσιο των διμερών θεμάτων –με κυριότερο «αγκάθι», βέβαια, αυτό της νέας αντιπυραυλικής ασπίδας– που συχνά χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη συμφερόντων που έρχονται σε σύγκρουση. Ωστόσο, η βούληση των δυο πλευρών, όπως καταδεικνύεται και από τις δυο πρόσφατες τηλεφωνικές συνομιλίες ανωτάτου επιπέδου, να μειώσουν, όσο το δυνατόν πιο άμεσα, τα πυρηνικά τους οπλοστάσια είναι, πλέον, έκδηλη.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η αναπόφευκτη σύνδεση της διαπραγμάτευσης για τη μείωση των πυρηνικών με άλλα πιο «θερμά» και αμφιλεγόμενα ζητήματα, όπως είναι η νέα αντιπυραυλική ασπίδα που προωθεί η προεδρία Obama, καθιστά τις όποιες τελεσίδικες προβλέψεις εξαιρετικά παρακινδυνευμένες.

Ορκίστηκε ο νέος Ουκρανός πρόεδρος: Ζητούμενο πλέον για τον Yanukovich ο σχηματισμός κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας

Στις 25 Φεβρουαρίου έλαβε χώρα η τελετή ορκωμοσίας του νέου Ουκρανού προέδρου, Viktor Yanukovich, στο Ουκρανικό Κοινοβούλιο, παρά τις αντιδράσεις της

πρωθυπουργού της χώρας και κύριας αντιπάλου του στην μάχη των προεδρικών εκλογών, Yulia Tymoshenko, η οποία τον κατηγόρησε για «ενορχήστρωση» σχεδίου νοθείας και αρνήθηκε να αναγνωρίσει την εκλογή του.

Κατά την διάρκεια της ομιλίας του, ο νέος πρόεδρος άσκησε έντονη κριτική στην προηγούμενη κυβέρνηση, τονίζοντας ότι κατά την διάρκεια διακυβέρνησης του διδύμου της «πορτοκαλί επανάστασης» η χώρα βυθίστηκε στην φτώχεια, η κατάσταση της οικονομίας χειροτέρευσε και η διαφθορά άνθισε. Ο Yanukovich υπογράμμισε ότι προτίθεται να αναπτύξει περαιτέρω τις σχέσεις τις χώρας του με την Ευρωπαϊκή Ένωση και με τα κράτη της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών, αποκλείοντας παράλληλα το ενδεχόμενο ένταξης της Ουκρανίας στο NATO, καθώς και τον σχηματισμό στρατιωτικής συμμαχίας με την Ρωσία. Συγκεκριμένα, δήλωσε ότι οι προκλήσεις τις οποίες αντιμετωπίζει η διεθνής κοινότητα επιβάλλουν την ανάγκη σύμπτωσης σε ένα ευρύτερο οργανωτικό σχήμα και η Ουκρανία είναι έτοιμη να συμμετέχει στην διαδικασία αυτή ως ένα ευρωπαϊκό, ουδέτερο κράτος.

Στις προτεραιότητες του νέου προέδρου συμπεριλαμβάνονται οι περικοπές στον προϋπολογισμό της προεδρικής γραμματείας, η δημιουργία ενός αποδοτικού συστήματος εκτελεστικής εξουσίας και ο σχηματισμός ενός υπουργικού συμβουλίου το οποίο θα αποτελείται από επαγγελματίες. Επί του παρόντος, το «Κόμμα των Περιφερειών» βρίσκεται σε συζητήσεις με άλλα κόμματα που εκπροσωπούνται στο Κοινοβούλιο, ώστε να κατορθώσει να επιτύχει τον απαραίτητο συνασπισμό που θα του επιτρέψει να ορίσει νέο Πρωθυπουργό.

Την επομένη της ορκωμοσίας του ο νέος Ουκρανός πρόεδρος υπέγραψε μία σειρά διαταγμάτων, τα οποία αντανακλούν τις προεκλογικές του υποσχέσεις: το πρώτο αφορά την καταπολέμηση της φτώχειας, το δεύτερο την υιοθέτηση δομικών μέτρων για την βελτίωση της οικονομίας και το τρίτο την καταπολέμηση της διαφθοράς. Υπογραμμίζεται ότι ανοικτό είναι και το ενδεχόμενο συμμετοχής της Ουκρανίας στην τελωνιακή ένωση Ρωσίας, Λευκορωσίας και Καζακστάν. Μάλιστα, η ρωσική πλευρά, διά στόματος του εκπροσώπου του υπουργείου Εξωτερικών, Andrei Nesterenko, δήλωσε ότι δεν υπάρχουν νομικά εμπόδια τα οποία δύνανται να αποτρέψουν την ουκρανική ένταξη.

Σημειώνεται ότι την ορκωμοσία του Yanukovich δεν παρακολούθησαν ούτε η πρωθυπουργός Yulia Tymoshenko, ούτε ο απερχόμενος πρόεδρος της χώρας, Viktor Yushchenko, ο οποίος αρκέστηκε στο να εκφράσει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η μεταφορά της εξουσίας έλαβε χώρα χωρίς υπερβολές, συμπληρώνοντας παράλληλα ότι το ουκρανικό κράτος διασφάλισε μία δίκαιη και δημοκρατική προεδρική εκλογή, η οποία αποτελεί θετική ένδειξη πολιτικής ωριμότητας της ουκρανικής κοινωνίας.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Αναμφισβήτητα, στην ατζέντα του Γιανικονυχ κυριαρχεί το ζήτημα της επίτευξης του απαραίτητου κοινοβουλευτικού συνασπισμού, ο οποίος θα δώσει το «πράσινο φως» στον νέο πρόεδρο ώστε να ορίσει νέο πρωθυπουργό, απομακρύνοντας παράλληλα την «ορκισμένη» εχθρό του, Yulia Tymoshenko, από το αξίωμά της, του οποίου η ίδια αρνείται να παραιτηθεί. Σε περίπτωση που ο Γιανικονυχ δεν κατορθώσει να επιτύχει την απαιτούμενη κοινοβουλευτική πλειοψηφία για την υλοποίηση των στόχων του και εντός των χρονικών ορίων που επιθυμεί δεν αποκλείεται να κηρύξει πρόωρες κοινοβουλευτικές εκλογές.

Επιπρόσθετα, ο νέος πρόεδρος θα πρέπει να σκεφθεί προσεκτικά αναφορικά με την σύνθεση του νέου υπουργικού συμβουλίου, δεδομένου ότι ο σχηματισμός μίας αξιόπιστης κυβέρνησης αποτελεί προϋπόθεση για την έξοδο της χώρας από την βαθιά οικονομική ύφεση στην οποία έχει περιέλθει.

Εξελίξεις στο ζήτημα του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν: Η Τεγεράνη αναζητά νέα ερείσματα στο διεθνές πεδίο.

Συνεχείς εξελίξεις, προερχόμενες από διαφορετικές πλευρές, έδωσαν νέα «τροφή» στις συζητήσεις για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν την προηγούμενη εβδομάδα. Λίγες μέρες αφότου η Διεθνής Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας είχε εκφράσει την ανησυχία της για το γεγονός ότι το ιρανικό καθεστώς δεν επιχειρεί απλώς να αποκτήσει πυρηνική ενέργεια, αλλά και πυρηνικά όπλα, στις αρχές της εβδομάδας που πέρασε ο επικεφαλής του ιρανικού Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας, Ali Akbar Salehi, δήλωσε ότι η χώρα του σκοπεύει να κατασκευάσει δύο νέα εργοστάσια εμπλουτισμού ουρανίου.

Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Salehi, η κατασκευή των εργοστασίων θα ξεκινήσει κατά τη διάρκεια του νέου ιρανικού έτους, το οποίο αρχίζει στις 21 Μαρτίου. «Με το θέλημα του Θεού, είναι πιθανό να αρχίσουμε το επόμενο ιρανικό έτος την κατασκευή δύο εργοστασίων εμπλουτισμού ουρανίου, με διαταγή του προέδρου Ahmadinejad» ανέφερε συγκεκριμένα ο Salehi και συνέχισε λέγοντας ότι τα εργοστάσια πρόκειται να έχουν δυνατότητες ίδιες με αυτό της Νατάνζι, το οποίο μπορεί να διαθέτει μέχρι και πενήντα χιλιάδες συσκευές φυγοκέντρισης. Στη συνέχεια, ο ίδιος διευκρίνισε ότι το Ιράν σκοπεύει να χρησιμοποιήσει στα δύο αυτά εργοστάσια νέες συσκευές

φυγοκέντρισης, ενώ όσον αφορά την ασφάλειά τους δεν παρέλειψε να επισημάνει ότι πρόκειται να κατασκευαστούν μέσα σε βουνά, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία τους από επιθέσεις.

Επίσης, ο πρόεδρος του ιρανικού κοινοβουλίου, Ali Larijani, ταξίδεψε στη Ιαπωνία την Τετάρτη 24 Φεβρουαρίου, για μια επίσκεψη πέντε ημερών, στη διάρκεια της οποίας πραγματοποίησε συναντήσεις με Ιάπωνες αξιωματούχους. Ο πρωθυπουργός της χώρας, Yukio Hatoyama, ζήτησε από τον Larijani να αποδείξει σε όλο τον κόσμο ότι το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν δεν προορίζεται για στρατιωτική χρήση, τονίζοντας ότι η Τεχεράνη οφείλει να εφαρμόσει τις αποφάσεις του ΟΗΕ και να συνεργαστεί πλήρως με την ΙΑΕΑ, ούτως ώστε να αρθούν όλες οι αμφιβολίες που σχετίζονται με τις ιρανικές πυρηνικές φιλοδοξίες.

Από την πλευρά του ο Larijani επεσήμανε ότι το Ιράν θα ακολουθήσει το ιαπωνικό μοντέλο στο πυρηνικό του πρόγραμμα, καθώς η Ιαπωνία διαθέτει πυρηνική τεχνολογία, δεν έχει ωστόσο πυρηνικά όπλα. Παράλληλα, το Ιράν ανακοίνωσε ότι εξετάζει πρόταση της Ιαπωνίας να εμπλουτίσει στις εγκαταστάσεις της το ουράνιό του, ώστε να αποκτήσει πρόσβαση στην πυρηνική ενέργεια για μη στρατιωτική χρήση. Η συγκεκριμένη πρόταση έγινε από την ιαπωνική κυβέρνηση τον περασμένο Δεκέμβριο, κατά τη διάρκεια επίσκεψης στην Ιαπωνία του επικεφαλής των ιρανών διαπραγματευτών για τα πυρηνικά Saeed Jalili, και εντάσσεται στα πλαίσια των προσπαθειών πολλών δυνάμεων να αποτρέψουν το Ιράν να εμπλουτίσει το ίδιο τα αποθέματα ουρανίου του. Ο Larijani, έπειτα από συνάντησή του με τον Ιάπωνα υπουργό Εξωτερικών Katsuya Okada, σχολίασε ότι η εν λόγω πρόταση πρέπει να συζητηθεί επισταμένως.

Υπενθυμίζεται ότι πέρυσι υπήρξε πρόταση της ΙΑΕΑ για αποστολή από το Ιράν 1.200 κιλών ελαφρώς εμπλουτισμένου ουρανίου στη Ρωσία, ώστε να εμπλουτιστεί σε ποσοστό 20%, στη συνέχεια να σταλεί στη Γαλλία όπου θα γίνει μετατροπή σε ράβδους καυσίμου, κατάλληλες να τροφοδοτήσουν τον αντιδραστήρα ιατρικής έρευνας της Τεχεράνης. Από την άλλη πλευρά, η Τεχεράνη αντιπροτείνει να λάβει χώρα η ανταλλαγή στο έδαφός της και η ποσότητα των ράβδων να είναι αντίστοιχη της ποσότητας του αποθέματός της του ελαφρώς εμπλουτισμένου ουρανίου, πρόταση την οποία όμως απέρριψαν η Γαλλία, η Ρωσία, οι ΗΠΑ και η ΙΑΕΑ.

Ακολούθως την Πέμπτη 25 Φεβρουαρίου ο Ρώσος πρόεδρος, Dmitry Medvedev, σε συνέντευξή του στο γαλλικό περιοδικό «Paris Match», την οποία δημοσίευσε το Κρεμλίνο, κάλεσε το Ιράν να επιδείξει υπεύθυνη στάση σε σχέση με το πυρηνικό του πρόγραμμα. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, «η υπεύθυνη συμπεριφορά του Ιράν είναι το κλειδί για επίλυση στην κρίση» και συνέχισε υπογραμμίζοντας «θέλουμε τα ιρανικά πυρηνικά προγράμματα να συνάδουν με τους όρους που θέτουν οι διεθνείς οργανισμοί, όπως η ΙΑΕΑ και το έργο τους στον τομέα αυτόν να είναι διαφανές». Οι ρωσικές αρχές επικρίνουν το Ιράν έπειτα από την απόφασή του να εμπλουτίζει το ουράνιό του σε

ποσοστό 20%, εντούτοις δεν είναι σύμφωνες με την επιβολή κυρώσεων οι οποίες θα παραλύσουν τη χώρα, επιμένοντας στην επιλογή της οδού των διπλωματικών διαπραγματεύσεων με την Τεχεράνη, ενόσω η τελευταία απειλείται με την επιβολή νέων κυρώσεων.

Στο μεταξύ, ο πρόεδρος του Ιράν, Mahmud Ahmadinejad, πραγματοποίησε συνάντηση την Πέμπτη 25 Φεβρουαρίου με το Σύριο ομόλογό του, Bashar al Assad, λίγες μέρες αφότου Σύριοι αξιωματούχοι δήλωσαν ότι η Δαμασκός είναι έτοιμη να αναλάβει μεσολαβητικό ρόλο ανάμεσα στο Ιράν και τις δυνάμεις της Δύσης για το πυρηνικό πρόγραμμα της Τεχεράνης. Έπειτα από τη συνάντηση αυτή, ο πρόεδρος της Συρίας υπεραμύνθηκε του δικαιώματος του Ιράν στην πυρηνική ενέργεια για μη στρατιωτική χρήση, τονίζοντας ότι η απαγόρευση σε ένα ανεξάρτητο κράτος του δικαιώματός του στον εμπλουτισμό ουρανίου προσιδιάζει σε μια νέα αποικιοκρατική διαδικασία στην περιοχή και έκανε σαφές ότι στην ίδια περιοχή μετά από το Ιράν θα επιδιώξουν και άλλες χώρες να αποκτήσουν πυρηνική τεχνολογία για μη στρατιωτική χρήση.

Παράλληλα, η υπουργός Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών, Hilary Clinton, μία ημέρα πριν τη συνάντηση των ηγετών του Ιράν και της Συρίας ζήτησε από την τελευταία να αρχίσει να απομακρύνεται από την Τεχεράνη και δήλωσε ότι ελπίζει στη λήψη μιας απόφασης του ΟΗΕ που θα καταδικάζει τις πυρηνικές δραστηριότητες του Ιράν εντός 30 έως 60 ημερών. Σε ερώτηση αναφορικά με τις συγκεκριμένες δηλώσεις, ο πρόεδρος της Συρίας απάντησε λέγοντας ότι είναι έκπληκτος που οι Ηνωμένες Πολιτείες ζητούν από τις χώρες να απομακρυνθούν η μία από την άλλη και πρόσθεσε ότι αν πραγματικά είναι στόχος η σταθερότητα υπάρχει ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης των σχέσεων μεταξύ των χωρών της περιοχής. Ακόμη, στην ίδια κατεύθυνση δήλωσε «επιθυμούμε οι άλλοι να μη δίνουν μαθήματα σε εμάς, όσον αφορά τις σχέσεις στην περιοχή μας».

Ο πρόεδρος του Ιράν επανέλαβε, από την πλευρά του, ότι υπάρχει σταθερότητα και διάρκεια στις σχέσεις μεταξύ Συρίας και Ιράν, τονίζοντας ότι δεν μπορεί κανείς να πλήξει τις σχέσεις αυτές, τις οποίες είναι αποφασισμένοι να αναπτύξουν στο μέγιστο επίπεδο. «Έχουμε τους ίδιους στόχους, τα ίδια συμφέροντα και τους ίδιους εχθρούς. Ο κύκλος συνεργασίας μας εκτείνεται μέρα με τη μέρα», δήλωσε χαρακτηριστικά.

Τέλος, ο Ahmadinejad στις 25 Φεβρουαρίου είχε την ευκαιρία να πραγματοποιήσει συνάντηση με εκπροσώπους δέκα παλαιστινιακών κινημάτων, συμπεριλαμβανομένου του επικεφαλής του ισλαμικού κινήματος της Χαμάς, Haled Mesaal, με τους οποίους διεξήγαγε συζήτηση, η οποία επικεντρώθηκε στις απειλές του Ισραήλ εναντίον της Συρίας, του Ιράν, της Παλαιστίνης και του Λιβάνου.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Είναι σαφές ότι το Ιράν συνειδητοποιεί πως ο δρόμος της απομόνωσης είναι ένας δρόμος ο οποίος οδηγεί σε αδιέξοδα. Για τον λόγο αυτό, οι προσπάθειές του προσανατολίζονται στην ανεύρεση νέων ερεισμάτων στη διεθνή σκακιέρα, δεδομένου ότι η Ρωσία και η Κίνα, που μέχρι πρότινος παρείχαν τη στήριξή τους στο Ιράν, το τελευταίο διάστημα δε φαίνονται το ίδιο πρόθυμες να πράξουν κάτι τέτοιο, τουλάχιστον όχι στον ίδιο βαθμό.

Τα απαραίτητα νέα ερείσματα στο εξωτερικό «αποκρυσταλλώνονται» στη Συρία και την Ιαπωνία, χωρίς ωστόσο αυτό να σημαίνει ότι οι χώρες αυτές μπορούν να αποτελέσουν συμμάχους ίδιου βεληνεκούς με τις προαναφερθείσες. Σε κάθε περίπτωση, η Συρία αποδεικνύει ότι έχει εμπιστοσύνη στις προθέσεις των γειτονικών σε αυτήν χωρών, ώστε να υπάρξει «αντιστάθμισμα» στην περιοχή έναντι της ισραηλινής ισχύος.

Ωστόσο, το παράδειγμα της Τεχεράνης φαίνεται να αποτελεί «φάρο» για την ευρύτερη περιοχή, καθώς δημιουργούνται φιλοδοξίες δημιουργίας πυρηνικού προγράμματος και σε άλλες χώρες, με «θερμοκέφαλες» ηγεσίες, γεγονός το οποίο μπορεί να ανοίξει τους «ασκούς του Αιόλου» στην πιο ασταθή περιοχή του πλανήτη.

Το Ιράν, πάντως, διατηρεί μία αμφιλεγόμενη στάση, προσπαθώντας από τη μια πλευρά να διατηρήσει με κάθε τρόπο τα κεκτημένα, ακόμα και μπροστά στον κίνδυνο επιβολής νέων κυρώσεων, ενώ από την άλλη φαίνεται να μην τηρεί σε κάθε περίπτωση την ίδια συμπαγή αδιαλλαξία, εφόσον συζητά την εναλλακτική της Ιαπωνίας για τον εμπλουτισμό του ουράνιου του. Οι δυνάμεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, όμως, είναι ευθυγραμμισμένες ως προς το πυρηνικό πρόγραμμα της Τεχεράνης, ενώ από αυτό δεν παρεκκλίνει ούτε η Ρωσία, της οποίας, ωστόσο, η πολιτική δεν πραγματοποιεί «στροφή εκατόν ογδόντα μοιρών», εμμένοντας σε μεγάλο βαθμό στις διπλωματικές προσεγγίσεις με το Ιράν.

«Εγκλήματα μίσους» στη Ρωσία: Το τέλος της ατιμωρησίας;

Τα στοιχεία που αφορούν τα «εγκλήματα μίσους» στη Ρωσία σοκάρουν και παραπέμπουν σε έναν «ακήρυχτο πόλεμο». Στη χώρα υπάρχουν 85.000 νεοναζιστές, δηλαδή οι μισοί περίπου από όσους υπάρχουν σε ολόκληρο τον κόσμο, ενώ τα καταγεγραμμένα εγκλήματα που έχουν ρατσιστικά κίνητρα είναι κάθε χρόνο εκατοντάδες. Σύμφωνα με στοιχεία που προέρχονται από διάφορες οργανώσεις και παρατηρητήρια ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το 2005 σκοτώθηκαν 28 άνθρωποι σε ρατσιστικές επιθέσεις, το 2006 καταγράφηκαν 252 θύματα ρατσιστικών επιθέσεων, από τα οποία 21 έχασαν τη ζωή τους, το 2007, μεταξύ 310 θυμάτων, τη ζωή τους έχασαν 37

άτομα, ενώ το 2008 η κατάσταση άρχισε να ξεφεύγει από κάθε όριο, με 118 νεκρούς σε σύνολο 486 επιθέσεων.

Ωστόσο, έπειτα από χρόνια αδράνειας και αδιαφορίας το ρωσικό κράτος φαίνεται πως είναι αποφασισμένο να χρησιμοποιήσει τους κατασταλτικούς του μηχανισμούς ενάντια στον αυξανόμενο εξτρεμισμό των ρατσιστικών και νεοναζιστικών ομάδων. Πράγματι, το τελευταίο διάστημα είναι αρκετές εκείνες οι ειδήσεις που φτάνουν από τη Ρωσία και κάνουν λόγο για συλλήψεις και καταδίκες μελών ρατσιστικών και νεοναζιστικών ομάδων για εγκλήματα κατά μεταναστών, ξένων φοιτητών και ατόμων που ανήκουν σε εθνοτικές ή κοινωνικές μειονότητες.

Στις 25 Φεβρουαρίου, μάλιστα, εκδόθηκε από δικαστήριο στη Μόσχα η απόφαση για μία από τις μεγαλύτερες δίκες για «εγκλήματα μίσους» των τελευταίων ετών. Σύμφωνα με αυτήν, τα 9 μέλη μιας ομάδας νεοναζιστών, με την επωνυμία «Λευκοί Λύκοι», καταδικάστηκαν σε βαρύτερες ποινές που φτάνουν και τα 23 χρόνια. Η συγκεκριμένη ομάδα, η οποία είχε ιδρυθεί στις 20 Απριλίου (επέτειος γέννησης του Αδόλφου Χίτλερ) του 2008, υπήρξε υπεύθυνη για τη δολοφονία 11 ανθρώπων, ενώ τα μέλη της αποτελούνταν κατά κύριο λόγο από εφήβους.

Αποτέλεσμα της σκληρότερης γραμμής που ακολουθούν, πλέον, οι διωκτικές αρχές απέναντι σε αυτά τα φαινόμενα είναι η σχετική μείωση του αριθμού των δολοφονιών. Σύμφωνα, μάλιστα, με στοιχεία που προέρχονται από το Moscow Bureau of Human Rights, οι νεκροί για το 2009 ανήλθαν στους 71, σε σύνολο 333 επιθέσεων. Την εξέλιξη αυτή υπογράμμισε τον περασμένο μήνα και ο πρωθυπουργός της χώρας, Vladimir Putin, ο οποίος, απαντώντας σε ερώτηση φοιτητή από το Εκουαδόρ σε πανεπιστήμιο της ρωσικής Δημοκρατίας της Τσουβασίας, ανέφερε πως «το κράτος κάνει ό,τι μπορεί για να χειριστεί την κατάσταση».

Ωστόσο, είναι έτοιμη η ρωσική κοινωνία να απομονώσει και να εξαφανίσει αυτά τα φαινόμενα; Σε δηλώσεις που έκανε τον περασμένο μήνα στην αγγλόφωνη εφημερίδα «The Moscow News», ο επικεφαλής του Moscow Bureau of Human Rights, Alexander Brod, αναγνώρισε την εντεινόμενη προσπάθεια των κατασταλτικών μηχανισμών που οδήγησε στην πτώση του αριθμού των επιθέσεων και των δολοφονιών για το 2009, υπογραμμίζοντας, όμως, παράλληλα την ανεπάρκεια των μέτρων που αφορούν την αντιμετώπιση των γενεσιουργών αιτίων. «Το κράτος δεν εφαρμόζει μέτρα που προλαμβάνουν τον νεοεξτρεμισμό: δεν διαφωτίζει τους πολίτες του, δεν βελτιώνει τη μεταναστευτική πολιτική και δεν αντιτίθεται ανοιχτά στην ιδεολογία του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και του νεοναζισμού», ανέφερε χαρακτηριστικά. Του ίδιου πνεύματος ήταν, επίσης, και οι δηλώσεις, στην ίδια εφημερίδα, της Galina Kozhevnikova, αναπληρώτριας διευθύντριας της Sova (ρωσικής ΜΚΟ που ασχολείται με τα ανθρώπινα δικαιώματα), η οποία τόνισε πως «είναι τα κυρίαρχα πολιτικά κόμματα στη χώρα που υποδαυλίζουν το αίσθημα του εθνικισμού».

Τέλος, η G. Kozhevnikova προσέθεσε και μια ακόμη παράμετρο που αφορά στην εξέλιξη των εξτρεμιστικών οργανώσεων της Δεξιάς στη Ρωσία, κάνοντας λόγο για περαιτέρω «ριζοσπαστικοποίησή» τους και αλλαγή των στόχων τους. «Εφόσον διαπιστώσουν πως το κράτος βρίσκεται απέναντί τους, θα προσπαθήσουν να το αποσταθεροποιήσουν, προχωρώντας σε τρομοκρατικές ενέργειες, όπως είναι οι εμπρησμοί και βομβιστικές επιθέσεις», επεσήμανε η ίδια.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Είναι προφανές πως η ύπαρξη ενός τόσο εκτεταμένου δικτύου εξτρεμιστικών οργανώσεων ρατσιστικής και νεοναζιστικής ιδεολογίας στη Ρωσία αποτελεί ένδειξη βαθιάς κοινωνικής παθογένειας. Η άμεση απειλή που συνιστά αυτό το δίκτυο για την ασφάλεια και τη σταθερότητα της χώρας έγινε, επιτέλους, αντιληπτή από την ρωσική πολιτική ηγεσία και φαίνεται πως έχουν κινηθεί οι μηχανισμοί για την αντιμετώπισή της, καταρχήν, σε επίπεδο καταστολής.

Από την άλλη πλευρά, όμως, η αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων που γεννούν τη ρατσιστική-εθνικιστική βία στη Ρωσία δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση και απαιτεί την ριζική μεταβολή των δεδομένων στην κοινωνία, την οικονομία, αλλά και την πολιτική τάξη. Η απογοήτευση των νέων ανθρώπων που προέρχεται από την έλλειψη ευκαιριών, την υψηλή ανεργία και την οικονομική στασιμότητα τους οδηγεί εύκολα στην «αγκαλιά» των εξτρεμιστικών οργανώσεων, ενώ η εθνικιστική ρητορική και ιδεολογία που έχει υιοθετηθεί από το μεγαλύτερο μέρος της πολιτικής ηγεσίας δημιουργεί ιδεώδεις συνθήκες για την άνθιση του εξτρεμισμού.

Τέλος, καθώς είναι πολύ σημαντικό τα φαινόμενα αυτά να βρουν αντιστάσεις μέσα στην ίδια την κοινωνία, κρίσιμος είναι ο ρόλος που καλείται να διαδραματίσει η ενεργή «κοινωνία των πολιτών» (χαρακτηριστικό είναι, εξάλλου, το γεγονός πως τα στοιχεία για τη ρατσιστική βία στη Ρωσία προέρχονται κυρίως από ΜΚΟ). Όσο, όμως, το πολιτικό σύστημα εξακολουθεί να κινείται σε λογικές που αποστερούν τους θεσμούς από την δημοκρατική τους ουσία, η «κοινωνία των πολιτών» θα παραμένει ατροφική και αδύναμη απέναντι στα εξτρεμιστικά φαινόμενα.

Πολιτική

- Στην επικείμενη επίσκεψή του στο Παρίσι, μεταξύ 1^{ης} και 3^{ης} Μαρτίου, ο **Ρώσος πρόεδρος, Dmitry Medvedev, πρόκειται να ανοίξει συνομιλίες με τον Γάλλο ομόλογό του σχετικά με ένα προσχέδιο για μια νέα ευρωπαϊκή συνθήκη ασφαλείας.** Ο Medvedev είχε διακοινώσει πέντε αρχές που θα διέπουν αυτή την συνθήκη, αν τελικά βρεθεί πρόσφορο έδαφος για συζητήσεις, ήδη από τον Οκτώβριο του 2008. Σύμφωνα με τον Sergei Prikhodko, βοηθό του Ρώσου προέδρου, οι Γάλλοι δεν αρνούνται την ανάγκη ενός τέτοιου κειμένου που θα εξασφαλίζει ασφάλεια για όλους και κοινούς κανόνες του «παιχνιδιού» στη ζώνη του Ευρω-Ατλαντικού χώρου.

- Το γεωργιανό υπουργείο **Εξωτερικών ανακοίνωσε στις 25 Φεβρουαρίου το άνοιγμα των χερσαίων συνόρων της χώρας με τη Ρωσία.** Η ανακοίνωση αναφέρει πως ο ρωσικός συνοριακός σταθμός Verkhni Lars και ο γεωργιανός Kazbegui θα αρχίσουν την επαναλειτουργία τους την 1^η Μαρτίου στις 06.00 π.μ. Οι δύο χώρες είχαν κλείσει τα κοινά τους σύνορα μετά τον «πόλεμο των πέντε ημερών» τον Αύγουστο του 2008. Αξίζει να σημειωθεί, τέλος, πως οι εν λόγω συνοριακοί σταθμοί συνιστούν το μόνο σημείο διέλευσης ανάμεσα στις δύο χώρες, εκτός των περιοχών της Νότιας Οσσετίας και της Αμπχαζίας που έχουν αποσχισθεί από τη Γεωργία και έχουν αναγνωρισθεί επίσημα ως ανεξάρτητες από τη Μόσχα.

- **Επίσκεψη στη ρωσική πρωτεύουσα διεξήγαγε στις 24 Φεβρουαρίου η εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις Εξωτερικές Υποθέσεις και την Πολιτική Ασφαλείας, Catherine Ashton.** Η Ashton συναντήθηκε με τον υπουργό Εξωτερικών της χώρας, Sergei Lavron, με τον οποίο συζήτησε το γενικότερο πλαίσιο των σχέσεων της Ε.Ε. με τη Ρωσία. Μάλιστα, ο Lavron ανακοίνωσε πως αναμένεται να διευθετηθούν άμεσα οι λεπτομέρειες ώστε να αρθεί το καθεστώς θεώρησης εισόδου (visa) ανάμεσα στη χώρα του και τις χώρες της Ε.Ε.

- **Αρνητική παραμένει η Ρωσία στο ενδεχόμενο εισδοχής της στο NATO.** Σύμφωνα με δήλωση του πρέσβη της Ρωσίας στο NATO, Dmitry Rogozin, στις 23 Φεβρουαρίου, η αποδοχή εκ μέρους της χώρας του να εισέλθει σε έναν

οργανισμό όπου ηγούνται οι ΗΠΑ θα διακινδύνευε την «κρατική κυριαρχία της Ρωσίας». Τόνισε ακόμη πως η Ρωσία δεν «χρειάζεται το ΝΑΤΟ», καθώς μπορεί είναι σε θέση να φροντίσει και μόνη της την ασφάλειά της, ενώ πρόσθεσε πως, εάν χρειαστεί, θα προτιμήσει να προβεί στη δημιουργία ευέλικτων συμμαχιών. Μόνο πρόβλημα παραμένει πως η Ρωσία δεν γνωρίζει τα αμυντικά πυραυλικά σχέδια των ΗΠΑ.

- **Τη βεβαιότητά του ότι το ΝΑΤΟ διέρχεται έντονη κρίση τα τελευταία χρόνια εξέφρασε στις 23 Φεβρουαρίου ο υπουργός Άμυνας των ΗΠΑ, Robert Gates.** Ο Gates κατηγορήσε ευθέως τους Ευρωπαίους για μη ικανοποιητική επένδυση στα αμυντικά συστήματα της Συμμαχίας, γεγονός που έχει επηρεάσει την απόδοσή της σε κρίσιμα μέτωπα, όπως το Αφγανιστάν. Προεξόφλησε δε την άσχημη πορεία του ΝΑΤΟ στο εγγύς μέλλον, ενώ τόνισε πως το δημοσιονομικό έλλειμμα του Οργανισμού οφείλεται στη στάση αδιαφορίας που έχουν υιοθετήσει οι Ευρωπαίοι σύμμαχοι.

- **Πολιτικοί παράγοντες επηρεάζουν την ετοιμότητα της Ε.Ε. να προχωρήσει σε καθεστώς απελευθέρωσης των θεωρήσεων εισόδου (visas), δήλωσε ο αντιπρόσωπος της Ρωσίας στην Ε.Ε., Vladimir Chizhov, στις 26 Φεβρουαρίου.** Ο Chizhov συμπλήρωσε ότι τα δύο μέρη, η Ρωσία και η ΕΕ, θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους μία σειρά ζητημάτων στα πλαίσια των συζητήσεων για το καθεστώς απελευθέρωσης θεωρήσεων εισόδου, όπως η εισαγωγή βιομετρικών διαβατηρίων και το κατά πόσο θα επηρεαστούν τα σύνορα της Ρωσίας με χώρες που δεν ανήκουν στην ευρωπαϊκή οικογένεια.

- **Αλληπάλληλες επαφές πραγματοποιεί ο πρωθυπουργός της Τουρκίας, Recep Tayyip Erdogan, με υψηλόβαθμους κρατικούς και στρατιωτικούς αξιωματούχους, στο «φόντο» των νέων συλλήψεων δώδεκα αξιωματικών, οι οποίοι συμμετείχαν στο δίκτυο που στόχευε στην ανατροπή της κυβέρνησής του.** Αποκορύφωμα των επαφών αυτών αποτέλεσε η συνάντηση της 25^{ης} Φεβρουαρίου με τον πρόεδρο της χώρας, Abdullah Gul, καθώς και με τον αρχηγό του Γενικού Επιτελείου των ενόπλων δυνάμεων, Ilker Basbug. Οι τρεις άνδρες τόνισαν πως θα πρέπει να υπάρξει συναίνεση για την επίλυση των κρίσιμων πολιτικών ζητημάτων, καθώς και την ανάγκη για άμεση απονομή δικαιοσύνης.

- **Ο πρόεδρος του Λιβάνου, Michel Suleiman, διεξήγαγε επίσημη επίσκεψη τη Ρωσία** στις 25 Φεβρουαρίου. Ο Suleiman συναντήθηκε με τον ομόλογό του, Dmitry Medvedev, με τον οποίο συζήτησαν θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Η επισφράγιση της σύμπνοιας των δύο χωρών εκφράστηκε με την υπογραφή συμφωνίας για την ανάπτυξη σχέσεων φιλίας και συνεργασίας.

- **Ως «μη δημοκρατικές» χαρακτηρίστηκαν οι πρόσφατες εκλογές στο Τατζικιστάν.** Η απουσία ακόμη και των βασικών δημοκρατικών προτύπων, καθώς και έλλειψη διαφάνειας αποτέλεσαν τα βασικά στοιχεία των εκλογών της 28^{ης} Φεβρουαρίου στο Τατζικιστάν, σύμφωνα με την αρμόδια επιτροπή του ΟΑΣΕ. Ο Οργανισμός, μέσω του τμήματος για τους «Δημοκρατικούς Θεσμούς και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα», διορίζει επιτροπές για τον έλεγχο της δημοκρατικότητας των εκλογών σε πολλές χώρες. Οι σημαντικότερες αποκλίσεις από την ορθή εκλογική διαδικασία περιλαμβάνουν την ψηφοφορία δι' αντιπροσώπων καθώς και την τοποθέτηση πλαστών ψηφοδελτίων. Σημαντικό είναι το γεγονός πως ποτέ στην ιστορία του το εν λόγω κράτος δεν έχει αποκομίσει θετικά σχόλια των δυτικών παρατηρητών για εκλογές που έχουν διεξαχθεί υπό την αιγίδα του.

- **Ανανεώνονται οι προοπτικές καταδίκης του R. Karadzic, μετά την επανέναρξη της δίκης του.** Ο ηγέτης των Σερβοβόσνιων στον πόλεμο του 1992-1995 άρχισε την υπεράσπισή του την 1^η Μαρτίου, μετά από τέσσερις μήνες προετοιμασίας. Μιλώντας στο ad hoc Δικαστήριο της Χάγης, φάνηκε πως σκοπός του είναι να χρησιμοποιήσει την σύγκρουση των δύο κυρίαρχων εθνοτικών ομάδων της Βοσνίας, ώστε να μην αποφανθεί για το εάν διέπραξε ή όχι τα εγκλήματα για τα οποία κατηγορείται. Συγκεκριμένα, ξεκινώντας τον λόγο του, υποστήριξε πως «βρίσκομαι μπροστά σας για να υπερασπιστώ όχι εμένα, που είμαι ένας απλός θνητός, αλλά το μεγαλείο ενός μικρού έθνους, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, που υπέφερε για 500 χρόνια (...)», ενώ τόνισε πως ήταν η συμπεριφορά των μουσουλμάνων της Βοσνίας που επέσυρε την βίαιη αντίδραση των Σερβοβόσνιων. Ο Karadzic αντιμετωπίζει 11 κατηγορίες για εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, που συμπεριλαμβάνουν και δύο βαρύτερες κατηγορίες για γενοκτονία, ενώ, εάν καταδικαστεί, η ισόβια κάθειρξη φαντάζει εξαιρετικά πιθανή.

- **Πιο ήπια αναμένεται να γίνει η πολιτική του Κρεμλίνου στα θέματα σωφρονισμού των φυλακισμένων,** προκειμένου να δημιουργηθεί «ένα

μοντέρνο και αποτελεσματικό σύστημα σωφρονισμού» που θα βοηθήσει τη χώρα στον αγώνα της κατά της διαφθοράς. Ο Ρώσος πρόεδρος, Dmitry Medvedev, πρότεινε να ξεκινήσει η αλλαγή από τα οικονομικά εγκλήματα. Μέχρι τώρα οι κατηγορούμενοι για τέτοιου είδους εγκλήματα φυλακίζονταν άμεσα. Η νέα στάση του Κρεμλίνου θα είναι, αντί για φυλάκιση, οι κατηγορούμενοι να πληρώνουν εγγυήσεις και να υποχρεώνονται νομικά να μην απομακρυνθούν από τα όρια της πόλης.

Άμυνα & Ασφάλεια

- ☛ Κατά τη διάρκεια της συνάντησης των υπουργών Άμυνας των κρατών της Ε.Ε. στην Palma de Majorca στις 25 Φεβρουαρίου, **οι υπουργοί της Λετονίας και της Λιθουανίας αντιτάχθηκαν στην επικείμενη πώληση στη Ρωσία ενός πολεμικού σκάφους τύπου Mistral, απαιτώντας αυστηρότερους κανόνες εμπορίας όπλων από την Ένωση, αλλά και το NATO.** Συγκεκριμένα ο Λετονός υπουργός, Imants Liegis, είπε ότι το NATO και η Ένωση έχουν υποχρέωση να πωλούν στρατιωτικό εξοπλισμό μόνο σε χώρες που δεν συνιστούν κίνδυνο για περιφερειακές εντάσεις. Τόνισε ακόμα ότι πριν ολοκληρωθούν στρατηγικές συμφωνίες, τα μέλη της Ε.Ε. θα έπρεπε να διαβουλεύονται μεταξύ τους για πράγματα που μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια κάποιων εξ αυτών. Η ομόλογός του από την Λιθουανία, Rasa Luknevičienė, συμπλήρωσε ότι είναι ανάγκη το NATO και η Ε.Ε. να αποκτήσουν ξεκάθαρους κανόνες εξαγωγής όπλων και έκλεισε λέγοντας ότι και πολλές άλλες ανατολικές Ευρωπαϊκές χώρες είναι της ίδιας άποψης, μεταξύ αυτών και η Πολωνία.
- ☛ Στην απόφασή της να μην αναπτύξει συστοιχίες πυραύλων Iskander στη περιοχή του Kaliningrad εμμένει η Ρωσία. Παρά τον αναμενόμενο εξοπλισμό της Πολωνίας με τους αμερικανικούς πυραύλους Patriot, καθώς και με το απαραίτητο αμερικανικό στρατιωτικό προσωπικό, η Ρωσία δεν θεωρεί πως θα πρέπει να μεταβάλλει τις ήδη προγραμματισμένες από το κράτος ενέργειες στο χώρο της άμυνας, εκτός και εάν εμφανιστεί κάποια απειλή προς την ασφάλειά της. Τα πιο άμεσα σχέδια που υπάρχουν προς το παρόν, αφορούν στον

αναβάθμιση μιας συστοιχίας πυραύλων στην περιοχή του Λένινγκραντ με πυραύλους Iskander.

- **Νέα μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών ασφαλείας στο Βόρειο Καύκασο αναμένεται να ληφθούν**, σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργού Εσωτερικών της Ρωσίας, Rashid Nurgaliyev. Ο Nurgaliyev γνωστοποίησε την πρόθεση του υπουργείου να ανοίξει παράρτημα στην περιοχή, ώστε να υπάρχει άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν. Επιπλέον, δήλωσε πως οι αστυνομικές αρχές πρόκειται να ενισχυθούν ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματική αστυνόμευση, ενώ έμφαση δόθηκε και στις κοινωνικές παροχές που θα ακολουθήσουν.

- **Το υπουργείο Οικονομικών της Ρωσίας ανακοίνωσε** στις 26 Φεβρουαρίου πως οι **αμυντικές δαπάνες της χώρας μειώθηκαν κατά 5,3 % το μήνα Ιανουάριο** σε σύγκριση με τα δεδομένα του περασμένου χρόνου. Μάλιστα, δόθηκαν εξειδικευμένα στοιχεία, τα οποία καταδεικνύουν πως η παραγωγή στον κλάδο των συμβατικών όπλων σημείωσε πτώση 30%, ενώ ο τομέας κατασκευής μαχητικών αεροσκαφών «έκλεισε» τον Ιανουάριο με απώλειες 8,5%.

Οικονομία & Ενέργεια

- **Ένα δις. ευρώ θα λάβει η Βαρσοβία από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως επιβράβευση της δυναμικής οικονομικής ανάπτυξης της χώρας**, σύμφωνα με ρεπορτάζ πολωνικών μέσων ενημέρωσης της 25^{ης} Φεβρουαρίου. Η Πολωνία αναμένεται να διοχετεύσει τα συγκεκριμένα κεφάλαια στις φτωχότερες περιοχές της και να επενδύσει μέρος τους σε έργα υποδομής και σε περιβαλλοντικά έργα. Σημειώνεται ότι ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ το 2009 ήταν 1,7%, και βάσει εκτιμήσεων το τρέχον έτος αναμένεται να αυξηθεί σε 2,3%.

- **Οι ξένες επενδύσεις στην Ρωσία μειώθηκαν κατά 21% το 2009 σύμφωνα με ανακοίνωση της εθνικής στατιστικής υπηρεσίας της Ρωσίας, Rosstat**, στις 27 Φεβρουαρίου. Οι άμεσες ξένες επενδύσεις έπεσαν κατά ποσοστό 41,1%, ενώ οι επενδύσεις χαρτοφυλακίου 37,7%. Άλλες επενδύσεις σημείωσαν πτώση περί τα 13,5%. Σύμφωνα με την Rosstat, οι μεγαλύτεροι επενδυτές στην

Ρωσία το περασμένο έτος ήταν η Κύπρος, η Ολλανδία, το Λουξεμβούργο, η Μεγάλη Βρετανία, η Γερμανία, η Κίνα, η Ιρλανδία, η Γαλλία, η Ιαπωνία και οι Βρετανικές Παρθένες Νήσοι.

- **Μνημόνιο συνεργασίας υπέγραψαν στη Ρωσία οι αυτοκινητοβιομηχανίες Fiat και Sollers με σκοπό τη δημιουργία μιας παγκόσμιας στρατηγικής συμμαχίας στην παραγωγή επιβατικών αυτοκινήτων.** Η συμφωνία αυτή, που υπογράφηκε υπό την παρουσία του Ρώσου πρωθυπουργού Vladimir Putin, θα υποστηριχθεί με μακροπρόθεσμα δάνεια με ευνοϊκούς όρους από τη ρωσική κυβέρνηση. Σημειώνεται πως ο απώτερος στόχος της συνεργασίας είναι να ανέλθει η παραγωγική δυναμικότητα της κοινοπραξίας στα 500.000 οχήματα ετησίως μέχρι το 2016.

- **«Η οικονομική κρίση οδήγησε τους παγκόσμιους παίκτες να μιλούν την ίδια γλώσσα και να δρουν ομαδικά», δήλωσε ο πρόεδρος της Ρωσίας Dmitry Medvedev** στις 25 Φεβρουαρίου σε συνέντευξη του στην εφημερίδα Paris Match. Επιπρόσθετα, ο Ρώσος πρόεδρος επεσήμανε την **ανάγκη δημιουργίας μιας νέας διεθνούς οικονομικής αρχιτεκτονικής**, καθώς η ύφεση ανέδειξε την μεγάλη αδυναμία του υπάρχοντος οικονομικού συστήματος.

- Σε αναθεώρηση της συμφωνίας της με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προχώρησε στις 26 Φεβρουαρίου η σερβική κυβέρνηση, γεγονός που της επιτρέπει να απορροφήσει 350 εκ. ευρώ για τη στήριξη των συναλλαγματικών της αποθεμάτων. Ωστόσο, σύμφωνα με τον επικεφαλής της αντιπροσωπείας του ΔΝΤ στη Σερβία, Albert Jagger, η αναθεωρημένη συμφωνία πρέπει να εγκριθεί από το εκτελεστικό συμβούλιο του Οργανισμού. Επίσης, **το σερβικό υπουργείο Εμπορίου θα προχωρήσει στη συγκρότηση τριμερούς επιτροπής με τη συμμετοχή επιχειρηματιών από τη Σερβία, τη Ρωσία και τη Ιταλία, σε μια προσπάθεια ενίσχυσης των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ των τριών χωρών.** Σημειώνεται πως τον Μάρτιο του 2009 η Σερβία είχε υπογράψει με τη Ρωσία συμφωνία ελεύθερου εμπορίου.

- Κατόπιν σχετικής έγκρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, **η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) προέβη στη χορήγηση δανείου ύψους 180 εκ. δολαρίων στην Αλβανία με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του οδικού δικτύου της χώρας.** Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Αλβανό υπουργό

Επικρατείας, Gene Polo, η κυβέρνηση θα αξιοποιήσει τη δανειοδότηση αυτή για την κατασκευή 1.500 χλμ. περιφερειακού και εθνικού οδικού δικτύου.

- ☛ **Κατά την επίσκεψή του στον υδροηλεκτρικό σταθμό Sayano-Shushenskaya της ανατολικής Σιβηρίας, ο Ρώσος πρωθυπουργός, Vladimir Putin, ανακοίνωσε τα κρατικά σχέδια αύξησης της παραγωγής ενέργειας από τον σταθμό μέχρι το τέλος του χρόνου.** Ο συγκεκριμένος σταθμός τέθηκε από τον ίδιο τον Putin σε λειτουργία, ύστερα από το περσινό ατύχημα που κόστισε την ζωή σε 75 ανθρώπους, ενώ σημαντικές ζημιές υπέστησαν και οι 6 μονάδες του εργοστασίου. Σύμφωνα με τα πρωθυπουργικά σχέδια, μέχρι το τέλος του 2010 η δυναμική του σταθμού θα έχει φτάσει τα 2.500 MW, αφού θα επισκευαστούν και οι τρεις εναπομένουσες μονάδες παραγωγής, ύστερα από επένδυση 70 δισ. ρουβλίων. Στην ίδια συνέντευξη τύπου, ο Ρώσος πρωθυπουργός ανακοίνωσε το νέο πρόγραμμα για ο μέλλον της ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα, το οποίο θα περιλαμβάνει επενδύσεις 1,7 δισ. δολαρίων (53 δισ. ρούβλια) στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, καθώς και την εκμετάλλευση προηγούμενων επενδύσεων ύψους 66 δισ. ρουβλίων για επιχειρηματικά σχέδια σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια που δεν έχουν συνδεθεί ακόμη με το κεντρικό δίκτυο. Ο πρωθυπουργός Putin τόνισε μάλιστα πως **η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας επανήλθε στα επίπεδα που βρισκόταν πριν το ξέσπασμα της διεθνούς οικονομικής κρίσης**, εξέλιξη που αποδίδεται στον ασυνήθιστα βαρύ χειμώνα, αλλά και στην βιομηχανική παραγωγή που σταδιακά επανέρχεται στα φυσιολογικά επίπεδα.

Περιβάλλον & Οικολογία

- ☛ **Την εκκένωση των νήσων Kuril στη ρωσική Άπω Ανατολή αποφάσισε ο πρόεδρος της χώρας, Dmitri Medvedev, ώστε να αποτραπεί ο κίνδυνος πρόκλησης ανθρώπινων απωλειών από πιθανή δημιουργία τσουνάμι, κατόπιν του μεγάλου σεισμού στην Χιλή.** Ο ισχύος 8,8 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ σεισμός που «ταρακούνησε» το νοτιοδυτικό ημισφαίριο του πλανήτη κατά τις πρώτες ώρες του Σαββάτου, έχει οδηγήσει σε γενικό συναγερμό τις χώρες με ακτές στον Ειρηνικό, τόσο από την μεριά της Αμερικής, όσο και της Ασίας, λόγω του φόβου δημιουργίας καταστροφικού τσουνάμι. Αν και οι ρωσικές νήσοι Kuril είναι αρκετά μακριά, εντούτοις οι τοπικές αρχές ανέμεναν την πιθανή δημιουργία τσουνάμι ύψους τουλάχιστον 2 μέτρων και για προληπτικούς λόγους εκκένωσαν τις παράκτιες περιοχές.

- **Την έναρξη του νέου κύκλου διαπραγματεύσεων μεταξύ Ρωσίας-ΗΠΑ για την συμφωνία των υγειονομικών κανόνων για τα πουλερικά ανακοίνωσε ο Ρώσος αρμόδιος στις 26 Φεβρουαρίου.** Οι συζητήσεις που είχαν διακοπεί άδοξα στα μέσα Ιανουαρίου θα ξεκινήσουν εκ νέου την 1^η Μαρτίου, σύμφωνα με τον επικεφαλής των υγειονομικών υπηρεσιών της χώρας, Gennady Onishchenko, και θα αφορούν την υιοθέτηση αυστηρότερων όρων κατά την παρασκευή και επεξεργασία των πουλερικών που η Ρωσία εισάγει από τις ΗΠΑ. Οι σχετικές ποσότητες πέρσι αποτελούσαν το 22% των συνολικών αμερικανικών εξαγωγών σε πουλερικά. Σύμφωνα με την αμερικανική πλευρά, οι κανόνες αυτοί θα μειώσουν την ανταγωνιστικότητα της συγκεκριμένης βιομηχανίας των ΗΠΑ στην ρωσική αγορά, αφού είναι πολύ δύσκολο να τηρηθούν και αντιμετωπίζουν την όλη κατάσταση ως συγκαλυμμένο περιορισμό στο ελεύθερο διεθνές εμπόριο μέσα από την χρήση περιβαλλοντικών παραμέτρων και προαπαιτούμενων.

- **Η συμβολή του κυνηγιού φαλαινών στην κλιματική ισορροπία είναι ελάχιστη, απεφάνθη ο σύμβουλος θαλασσιών θεμάτων της WWF Russia, Vasily Spiridonov, στις 26 Φεβρουαρίου.** Την δήλωση αυτή έκανε ο Ρώσος ειδικός για θαλάσσια θέματα, κατόπιν των νέων δεδομένων που έφερε στο φως στις 25 Φεβρουαρίου ο καθηγητής Andrew J. Pershing, του αμερικανού πανεπιστημίου του Maine, κατά την διάρκεια του Συνεδρίου των Ωκεάνιων Επιστημών για το 2010, που πραγματοποιήθηκε στο Portland, και σύμφωνα με τις έρευνες του οποίου οι φάλαινες είναι για την θάλασσα ότι τα δέντρα για το έδαφος. Δηλαδή, λειτουργούν ως σημαντικοί ταμιευτήρες διοξειδίου του άνθρακα των ωκεανών, οπότε η βιομηχανοποίηση και η εντατικοποίηση του κυνηγιού τους απελευθερώνει μεγάλες ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα, όταν αυτές θανατωθούν. Αντίθετα, ο Ρώσος ειδικός θεωρεί ότι η καταστροφή των πληθυσμών των φαλαινών συμβάλει στην ανατροπή και απορρύθμιση της ισορροπία της βιοποικιλότητας και όχι τόσο του κλίματος και ότι αν και οι εκπομπές από τα πλοία και τα εργοστάσια επεξεργασίας είναι σημαντικές και πρέπει να υπάρξει μέριμνα για την ελάττωση τους, εντούτοις η κατάσταση δεν είναι δραματική.

- **Τον δριμύτερο χειμώνα των τελευταίων 40 ετών αντιμετωπίζει η Μόσχα από τις αρχές της εβδομάδας.** Αν και πάνω από 5.500 άνθρωποι εργάζονται για να συγκομιδή του χιονιού και τον καθαρισμό των δρόμων χρησιμοποιώντας 17.000 ερπυστριοφόρα οχήματα, εντούτοις τα προβλήματα συνεχίζονται με τους

μετεωρολόγους να αναμένουν βελτίωση μόνο προς το τέλος της ερχόμενης εβδομάδας.
